

מיכה ושוש נבון

אימצו עשרות ילדים

וילדות כדי לשקמם -

ושכניהם במושב עשו

יד אחת כדי

לסלקם מן המקום

לא סוסים, לא ילדים!

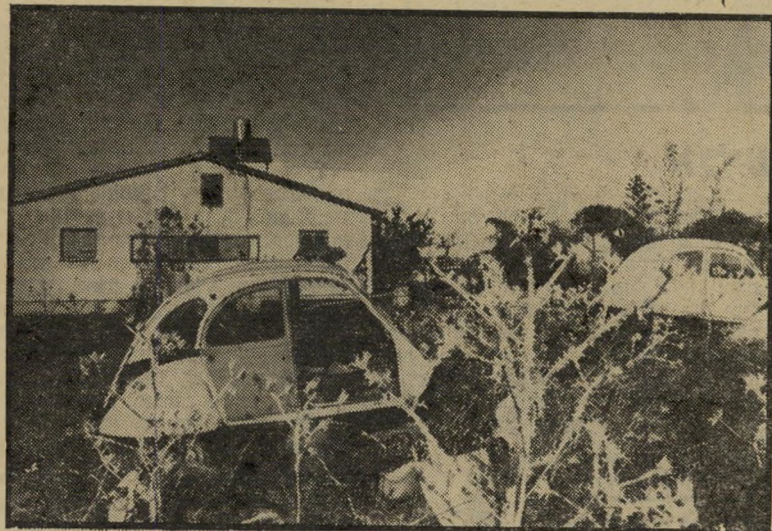
היו שולחים אלינו אנשים לביקורת. תמיד היו להם טענות והערות. אמר מיכה: "זה שמצאנו לילדים המיסכנים האלה בית, זה לא חשוב. מה שמשנה זה שאצלנו יש רק חדר-שירותים אחד, או שהבית לא צבוע במאת האחוזים. הרי זה בית, לא מוסד."

הילדים ידעו שיש כתובת

אך את הילדים לא עניין מישרד הסעד. הם ידעו שיש כתובת, חיפשו את הכתובת ובאו. הקיבוץ — או המורדון — לא נשא חן בעיני השכנים, וחרושת של שמועות ודוגניות על המתרחש בבית נבון החלה. כשהיו מגיעים אנשים למקום כדי לרכב על סוסיו של מיכה היו שואלים את שכניו לכתובת, היו הללו עונים: "לבית-הזונות אתם צריכים? לי מחששה?" ולכל מי שביקש לדעת היו מספרים סיפורים מרתקים ומצוצים מן האצבע על המתרחש אצל מישפחת נבון. הסיפורים לא תרמו לשמם הטוב של מיכה ושוש. אך הילדים המשיכו לבוא. הגיע צעיר אחד, דתי ובידו שקית עם מטבעות. הוא חסך זמן רב כדי שיוכל לרכב. הזוג הבחין שהצעיר, למרות היותו דתי, עושה מאמצים מכוונים לאחר את כניסת השבת. הסתבר שהוא מאחר במת' כוון, כדי שלא לשוב לבית הוריו. הוא העדיף להישאר שם. ואחריו באו נוספים. דרך-קבע שהיו במקום 25-30 צעירים וצעירות.

"אינני יודע למה עשינו את זה," אמר מיכה. "ואם היה בא כלב רעב, לא היה מקבל אוכל ומקום לישון? לא כל שכן ילדים." הקיבוץ המיוחד-במינו עורר את חמת השכנים, המאבק נמשך כבר שנים. היום עומד מיכה בפני עובדה מוגמרת. הוא אינו יכול להמשיך לקיים את עצמו ואת המקום. ובוודאי גם לא את ילדיו הרבים. הלא יעזוב את בית-הנחמיה.

"שברו אותי," הוא אמר. הוא גם שוקל ירידה, ובעצמו תמה כיצד הגיע המצב לידיו כך שיהיה רעובת הארץ. "יש לי הרגשה שקיבלתי בעיטה בתחת," הוא אמר. "חדשים לא באים, וגם הוותיקים צממנים למדי." המושב תבע את מיכה לדין על קיום מיטרד בתחומי המושב, רעש, חבלה ברכוש בגלל הסוסים, והצפת המקום במבקרים ובנופשים. קודם להגשת התביעה היו מתנכלים למישפחת מיסית.

ביתם של מיכה ושוש נבון במושב בית-נחמיה איננו מטופל, ואיש אינו דואג למתרחש בו. ההזנחה הרבה שולטת בכל כיוון שהזוג נשבר מיחס המושב אליו ועומד לעזוב את המקום. התנכלות השכנים המתנגדים לרעיון האימוץ של המשפחה הביאה אותם למצב של חוסר-אונים.

עזובה בבית

אולי להצילם מהידרדרות. שוש החלה מזמינה את הצעירים לביתה בלילות-שבת. שם נמצאו להם עיסוק מעניין, אונן קשבת והמון אהבה. רעיון האימוץ קרם עור וגידים. התלמידים שבאו סיפרו לחבריהם, ואלה לאחרים, והמישפחה גדלה.

בשנים הראשונות היו מיכה ושוש מביי אים לביתם ילדים בכוחות עצמם ומטפלים בהם ללא סיוע המוסדות הרישמיים. הם היו שומעים על ילד בעייתי במקום כלשהו, יוצרים עימו קשר ומשכנעים אותו לנסות דרך אחרת. בביתם, כשעשה לו המקום שם, היו אנשים שונים מפנים אליהם צעירים וצעירות כאלה. בשלב מאוחר יותר החל גם מישרד-הסעד מתעניין בהם. קודם שפגה אליהם מישרד-הסעד ניסה הזוג ליצור קשר עם המוסדות כדי שהם יפנו אליהם את הנוקשים. אולם הסתבת והאדישות הרבה מצד המוסדות אילצו אותם לפעול לבדם. כשהחל מישרד-הסעד שולח אליהם מיספר מצומצם של נערים הזקוקים לבית, סודר גם נושא הסיוע ההומרי והזוג היה מקבל כסף תמורת כל ילד שנשלח אליו. אולם מישרד-הסעד ידע גם להערים קשיים על דרכם. מדי פעם

כל אחד מן ההורים מנישואיו הקודמים. כשמיכה הגיע לבית-נחמיה, הוא מצא שם מקום שכוונתו אל, אך החליט שזה המקום שבבילו. אנשי המקום שמחו לבואו. "הוא יוכל לתרום לפיתוח המקום," אמרו המתיישבים הוותיקים. מיכה קנה חלקת-אדמה ושני מיבנים, והחל בדרכו החדשה. תחילה ניסה את כוחו בנידול ארזים וכבשים, אך כעבור זמן נוכח שהרסק אינו משתלם. הוא החליט לחסל את שני הענפים ואז עלה בו רעיון יוצא-דופן. הוא ביקש להפוך את השטח שברשותו לאתר מתנאות שבידו חוות-סוסים. אמר — ועשה.

הוא רכש סוסים לחווה והתקין ציוד לקמפינג, המקום החל מתבסס. או אמרה שוש בליבה שאם כבר יש בידיהם מקום משלהם, יוכלו לנצל למטרה נוספת. היא החליטה שאת הבית והחווה תחלוק עם תלמידים מכיתתה שהיו על סף ההידרדרות לפשע. היא עקבה בדאגה אחר המתרחש אצל תלמידים מסוימים בכיתה ובבית-הספר בכלל, והחליטה להעניק להם בית ואהבה שכמותם לא ידעו עד אז. בני הזוג נבון האמינו שאם ימצאו במישקם עיסוק הולם לצעירים ולעזרת הבעייתיים, יצליחו

ח ולייה שר שישה שוטרים, מלווים בכלב-גישה ענק, התדפקה על הדלת. תושבי מושב בית-נחמיה מכירים את הבית היטב. הם אלה שקראו למישפחה. השוטרים, שהיו מצוידים בצו חיפוש, הגיעו למקום כדי לתפוס, על חם את מיכה ושוש נבון.

אנשי המושב סיפרו למישפחה סיפורים מסמרי-שיער על המתרחש. כביכול, בבית מישפחת נבון, והשוטרים באו לתפוס את בני הבית כשהם, כביכול, סוחרים בסמים ומשתמשים בהם ואילי אף מנהלים בית-בושת.

מיכה פתח את הדלת. נבון, נדהם ומבוויש התיר לחוליית המישפחה להיכנס ולערוך חיפוש בבית. השוטרים לא מצאו דבר, והסתלקו כלעומת שבאו. מיכה ושוש לא ישכחו את הביקור לעולם.

היתה זו אך חולייה נוספת בשרשרת של התנכלויות למישפחת נבון מצד שכניה בבית-נחמיה. שילד לוד. מיכה (54) ואשתו, ילידי הארץ, מהווים חריג במושב. ועל כן יצא עליהם קיצעם של השכנים. בניגוד לשאר אנשי המקום, המתקיימים על גידולי חקלאות שונים, התפרנסו הנבונים מגיהול חוות סוסים לרכיבה וקמפינג, וממשכורתה של שוש, העובדת כמורה למלאכת-יד בר-בית-ספר מעפילים בחלון. הגורם שבעור רתו ביקשו אנשי המושב למר את חי המישפחה היה העיסוק העיקרי שלה בתשע השנים האחרונות: טיפול בילדים ממישפחות בעייתיות.

הבית שימש

לאימוץ

מיכה ושוש הגיעו לבית-נחמיה אחרי מלחמת ששת-הימים. הם עזבו את אזור, שם התגוררו, והתיישבו במקום חדש. עד שהחליטו לחפש להם דרך חדשה בחיים היה מיכה איש-צבא. הוא שירת בצה"ל ובגופים שקדמו לו עוד לפני קום המדינה.

זוג הצברים הוא בעל גורשים עמוקים בארץ. הורי שניהם היו פעילים בחיי היישוב, קשורים בכל הפעילויות הצבאיות של המדינה שבו. כך חונכו גם הבנים. עד עצם היום הזה, למרות ששחרר כבר משירותו בצה"ל, נקרא מיכה תכופות לסייע בטיפול בבעיות ביטחוניות שונות. מיכה ושוש אינם נשואים, למרות שהם חיים יחדיו כבר כמעט שתי עשרות שנים. יש להם ארבעה ילדים: שניים מהם משר תים להם ואילו את שני האחרים הביא